

LLAVORS

Mariló Àlvarez Sanchis

PIRANYA SOCIAL

SEMBRA

SEMBRA
LLIBRES

Piranya social
de Mariló Àlvarez

130 pàgines
12,50 euros
ISBN: 978-84-16698-74-5

www.sembrallibres.com
T 962567841
C. Real de Gandia, 3
46020 València

som **coop**erativa

SEMBRA
LLIBRES

L'AUTORA

Mariló Àlvarez Sanchis (Picassent, 1987) és llicenciada en Periodisme i escriptora. El 2018 va publicar la primera novel·la, *La primera onada* (Edicions Bromera), així com el seu primer recull de contes de ciència-ficció, *Relats d'un futur imperfecte* (Edelvives). El 2020 va ser guardonada amb el Premi València Nova de Narrativa per *La taxidermista d'emocions* (Edicions Bromera), una novel·la de caire realista a cavall entre la literatura per a adults i la literatura juvenil. Recentment, ha estat guardonada amb el IX Premi Memorial Agustí Vehí-Vila de Tiana per la novel·la *Suïcidis S.A.* També ha publicat diversos relats i il·lustracions en diferents revistes, diaris i suplementos culturals, com *Gargots* o *Arts*.

SINÒPSI

«La vida social a l'institut es divideix en tres grups: els peixos tropicals, les sardines i les piranyes. Els peixos tropicals són la classe alta d'aquest aquari. Són els que molen, els *cool*, els que van sempre a la moda. Els Marc de la vida, vaja. Les tristes sardinetes volen ser com ells en tot i els imiten tant com poden. A més de riure'ls les gràcies, com l'Albert i altres *minions* d'aquesta mena. L'últim grup de tots és el més petit: les piranyes. Aquestes fagociten qualsevol relació social mínimament normal que puguin encetar. Són maldestres i tímides, i tendeixen a ficar la pota quan busquen noves amistats. Sovint constitueixen l'objectiu principal dels acudits dels peixos tropicals. *Són els nerds, els geeks, els frikis...* Soc jo.»

A *Piranya social*, l'escriptora Mariló Àlvarez ens convida a mirar-nos en el mirall de les aparences amb la divertida història de l'Àlex, una jove descarada que no té por de prendre partit pel que creu. I que no tardarà a descobrir que els rols hi són per trencar-los.

SEMBRA
LLIBRES

ETAPES RECOMENDADES

ESO i Batxillerat

OBJECTIUS DE LA GUIA DE LECTURA

- Esdevenir un recurs de suport en l'aula per a acostar-se a *Piranya social*, de Mariló Álvarez Sanchis.
- Enquadrar la història de la protagonista i la relació amb la resta de personatges dins d'un tipus de literatura adreçat al jovent, i destacar els elements clau que identifiquen aquest gènere literari.
- Localitzar i contextualitzar la història i establir paral·lelismes amb la realitat de les lectores i els lectors perquè reflexionen sobre el feminisme, l'assetjament escolar, les passions per l'entreteniment (sèries, pel·lícules, videojocs, llibres, jocs...), la fantasia, la ciència-ficció i les xarxes socials.
- Reflexionar sobre la llengua i dels registres lingüístics, prestant atenció als neologismes sorgits arran del boom tecnològic i de les xarxes, i de la presència del món anglosaxó en la ciència-ficció i en la tecnologia en general.
- Fomentar el gust per llegir i promoure la reflexió i les preguntes després de la lectura, també sobre la ciència-ficció i sobre les consumidores i consumidors d'aquest gènere en edat juvenil, a partir de qualsevol mitjà, ja sigui a través de sèries o pel·lícules, com de videojocs o llibres.

Treballem els paratextos

1.1. Coberta

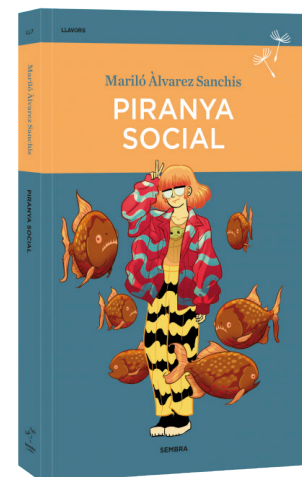
→ Tens a les teves mans una novel·la escrita per Mariló Àlvarez Sanchis. El títol és *Piranya social*. Sense fer cap recerca, què et suggereix el títol? A continuació, ves a la pàgina 7 i fixa't en la citació. Ara sabries dir alguna cosa més sobre el títol? Busca informació sobre l'origen de la cita i assegura't que entens tant la cita com l'aclariment que ens proporciona l'autora que hi ha a sota entre claudàtors.

→ Fixa't bé en la il·lustració i observa els elements que presenta: els colors, les formes, el personatge que hi apareix, els peixos que l'envolten, les textures, la composició... Quina idea et transmet? Quines sensacions? Et dona suficient informació per fer una **predicció lectora**, afegint-hi el que ja saps sobre el títol?

→ Us heu aturat mai a pensar en la importància de la coberta d'un llibre? Com l'autor i el traductor (si es tracta d'una traducció), la figura de l'il·lustrador també té el seu pes en el conjunt d'una obra. En *Piranya social* l'il·lustrador és David M. Buisan; exploreu el seu Instagram, [@davidmbuisan](https://www.instagram.com/davidmbuisan). Podeu debatre a partir de les qüestions següents: hi ha un gènere literari en concret al qual van adreçades les seves il·lustracions? Quins colors hi predominen? A banda de col·laborar amb editorials, què més fa?

→ Sabíeu que també ha confeccionat la coberta d'un altre llibre per a Sembra Llibres? Aquí la teniu:

Us agrada el seu estil?

→ Ara, amb aquests dos elements —la portada i el títol— redacta un relat breu (màxim una pàgina), en què imagines qui i com són els personatges, situes l'espai i el temps i traces el possible conflicte que s'hi desenvoluparà.

1.2. Contracoberta

→ Observa la contracoberta. Quins elements o informació hi trobes?

→ I tu, per a triar un llibre sols guiar-te per la coberta i la contracoberta? Per què?

Treballem els aspectes clau de la novel·la

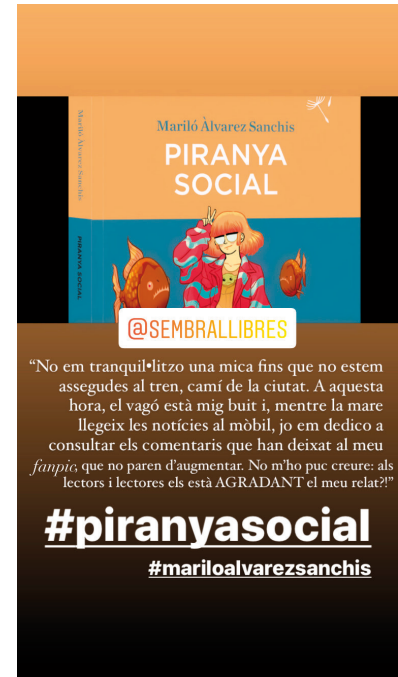
2.1. Sensacions lectores

→ Ets de subratllar els llibres o ho consideres una atrocitat?

Durant la lectura, subratlla les frases o els fragments que més t'impressionin, que més t'agradin o et sorprenguin. Si no vols subratllar el llibre —potser és d'una biblioteca o prestat—, anota-les en un quadern de lectura. Aquestes notes seran la teva guia de lectura personal.

Al mateix temps, pots compartir-les a les xarxes socials que utilitzes com, per exemple, Instagram. Recorda que les cites s'escriuen entre cometes. En les etiquetes (#), posa el nom de l'autora (#marilóàlvarez) i el títol del llibre (#piranyasocial). Pots mencionar també l'editorial en la teva història: @sebrallibres i, òbviament, també als teus companys de classe o del grup de lectura.

De fons, pots utilitzar una foto del llibre o allò que tu relacionis amb la novel·la.

2.2 Primeres pàgines

→ Apunta les dues primeres frases de la novel·la. Tria tres llibres de la teva prestatgeria a l'atzar i escriu com comencen. Creus que els començaments són importants? Quina funció representen?

→ Qui és el narrador de la història?

→ Un cop identificat el narrador, on se situa la història? Quin tipus de narrador trobem? Repassa els distints tipus de narradors i relaciona'ls amb el que apareix a la novel·la.

2.3 Els personatges

→ A mesura que vagin apareixent els diferents personatges, anota els seus noms. Provenen tots de la mateixa llengua? Per què?

→ Al llibre apareixen els noms reals dels personatges, que ja has apuntat en l'activitat anterior, però també apareixen els *nicknames* de la protagonista i de la seva amiga, com també d'altres usuaris del fòrum virtual de la sèrie *Doctor interest espacial*. Quins són? Tu també has participat en algun fòrum similar? A les xarxes socials també fas servir un sobrenom? En què et bases per a decidir-lo? (personatges famosos que admires, passions...).

→ La protagonista ens explica que, a l'institut, els joves es poden classificar en diversos grups socials, segons si són més *cools* o més *frikis*. Recorda que al final del llibre afegeix un grup més; no t'oblidis d'esmentar-lo. Escribeu el nom de cada grup al quadre amb una petita explicació, una descripció i un exemple a partir d'algun dels companys de classe de qui ens parla la protagonista:

Nom del grup	Descripció del grup	Exemples (personatges que pertanyen a cada grup)
Grup 1:		
Grup 2:		
Grup 3:		
Grup 4:		

→ En quins principis i valors es basa la descripció que la protagonista fa dels diversos grups? En la teva realitat també és així? Comenta-ho amb els companys i les companyes.

→ La història també es desenvolupa fora de les portes de l'institut i, per tant, també apareixen altres personatges. Assigna'ls almenys dos adjectius i després explica breument com són.

Personatge	Adjectius	Descripció breu
Àlex		
Carla		
Marc		
Albert		
Gina		
Jay		
Elisabeth		

→ T'identifiques amb cap d'ells?

→ Quin personatge t'ha cridat més l'atenció? Per què?

2.4 Escenari i època històrica

→ Quines ciutats apareixen a la novel·la? On viu la protagonista? On va a l'institut? I on és la convenció del *Doctor interespacial*?

→ En quina època es desenvolupa l'acció? Quins elements (objectes, fets, roba de personatges, *look*, aparells tecnològics...) t'han ajudat a situar-la?

2.5 Estructura

→ En quants capítols està dividit el llibre?

→ Com hauràs notat, cada capítol està introduït per una cita. És possible que coneguis l'origen d'algunes d'aquestes cites. Informa't sobre l'origen de les cites que no coneixes i parla'n amb els teus companys i companyes. A continuació, relaciona les cites amb el títol de cada capítol.

2.6 Llengua

→ (*adequació*). No totes les paraules i expressions són igualment vàlides en totes les situacions, sinó que l'ús de la llengua varia en funció de la situació comunicativa o el context en què es produeix un discurs. Aquestes variacions en la manera d'expressar-nos s'anomenen **registres** i serveixen per a adequar-nos a cada situació comunicativa. Repassa els distints tipus de registres i digues en quin s'expressa la protagonista, una jove adolescent de quinze anys.

El registre en què s'expressen els personatges entre ells és el

En aquesta tipologia de registre, sovint s'utilitzen frases fetes o expressions amb sentit figurat. Busca'n unes quantes, posa'n almenys cinc exemples i explica què signifiquen.

1. *"deixem de fer el mico i callem"* (p. 68)
-fer ximpleries
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

→ Degut al context generacional, tecnològic i friki en què s'inscriu la novel·la, hi predominen camps lèxics que contenen un munt de neologismes provinents de l'anglès. Completa la llista de vocabulari a partir d'expressions del text i d'altres que et vinguin al cap.

- (p. 18, 43, 62, 63, 74, 77, 114) cool
- (p. 82) flashmob
- (p. 49): T _____
- (p. 18, 25, 50, 62): G _____
- (p. 11, 12, 24, 36, etc.): F _____
- (p. 73, 74, 81, 84): H _____
- (p. 24): S _____
- (p. 11, 12, 24, 36, etc.):
- _____
- _____
- _____

Sabries dir-les d'una altra manera en català?

Temes d'actualitat: frikisme i feminisme

3.1 El final

→ T'ha agradat el final? Com continuaries la història?

3.2. El món *friki*

→ Piranya social ens presenta la part *friki* que molts portem al cor. Se citen referències a pel·lícules i a sèries com *El senyor dels anells* i *IT Crowd (Els informàtics)*, entre d'altres. Les has vistes? Podries relacionar-les amb la novel·la?

3.3. El feminisme, una qüestió no només de dones

→ Llegeix atentament els següents coixinets, que mostren diverses idees sobre el feminisme, i destaca els aspectes que consideris més rellevants en relació amb els coneixements que ja tens sobre aquest tema. Pots acompanyar les teves reflexions amb anècdotes o fragments de la novel·la.

- a. #ShelsMyDoctor vs. #NotMyDoctor
- b. #EverydaySexismProject
- c. #YesAllWomen
- d. #HeForShe
- e. #NiUnaMenos
- f. #MeeToo
- g. #LetWomanChoose #Avortament #lliureigratuït
- h. #ensvolemvives
- i. #onsónlesdones
- j. #FinsQuan
- k. #LGTBfòbia
- l. #womenpower
- m. #smashthepatriarchy
- n. #FemaleLivesMatter
- o. #WomenRightsAreHumanRights

3.4 Temes

→ Torna't a fixar en l'ítem a) de l'activitat anterior. Fins a quin punt creus que encara existeixen rols de protagonisme representats només o principalment per homes en continguts de ficció (llibres, sèries, pel·lícules)? Creus que quan és una dona qui representa aquests rols, com el de doctora en *Doctor interespacial*, genera sempre debat? Per què? Creus que s'acabarà normalitzant?

→ Quins altres temes podem trobar al llibre? Comenta'ls.

3.5 Bibliotràiler

→ Per grups, podeu fer un bibliotràiler del llibre. És com el tràiler d'una pel·lícula però sobre la història que heu llegit. Jugueu amb la imatge, la música i la trama per a crear un tràiler que convidi a la lectura del llibre i, sobretot, no reveleu el final, que a ningú li agrada que li facin espòiler!

Podeu publicar-ho com a *reel* o com a *lgTV* a Instagram, mencionar l'editorial (@sembrallibres) i posar-hi diverses etiquetes seguint les indicacions de l'activitat 2.1.